

**BUXORO DAVLAT
PEDAGOGIKA
INSTITUTI**

**BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA
INSTITUTI**

TA'LIM TRANSFORMATSIYASI

ILMIY – METODIK JURNAL

No. 2

ILMIY – METODIK JURNAL TAHRIR HAY’ATI TARKIBI

Bosh muharrir:

Ma’murov Bahodir Baxshullayevich

Buxoro davlat pedagogika instituti rektori, p.f.d. (DSc), professor

Tahrir hay’ati raisi:

Qahhorov Siddiq Qahhorovich

pedagogika fanlari doktori, professor.

Muqimov K.M.	– O’zRFA akademigi, fizika-matematika fanlari doktori, professor
Xamidov O.X.	– iqtisod fanlari doktori (DSc), professor
Murodov Sh.N.	– fizika-matematika fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD)
Ikramov A.A.	– pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Raximov Sh.A.	– fizika-matematika fanlari nomzodi, dotsent
Muxtorov E.M.	– psixologiya fanlari nomzodi, dotsent
Niyozov A.K.	– texnika fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD), dotsent.
Sharipov A.Z.	– falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Qahhorov O.S.	– iqtisod fanlari doktori (DSc), professor
Barotov Sh.R.	– psixologiya fanlari doktori, professor
Olimov Sh.Sh.	– pedagogika fanlari doktori, professor
Rasulov T.H.	– fizika-matematika fanlari doktori (DSc), professor
O’rayeva D.S.	– filologiya fanlari doktori, professor
Amonov M.R.	– texnika fanlari doktori, professor
Bo’riyev S.B.	– biologiya fanlari doktori, professor
Ma’murov B.B.	– pedagogika fanlari doktori, professor
Abdullayev M.J.	– pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Jo’rayev A.R.	– pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD), professor
Saidova M.J.	– pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Nazarov M.R.	– fizika-matematika fanlari nomzodi, dotsent
Izbullayeva G.V.	– pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent Tadjixodjayev Z.A. texnika fanlari doktori, professor
Tosheva D.A.	– filologiya fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD) dotsent
Byulent Bayram	– filologiya fanlari doktori, professor (Ahmad Yassaviy nomidagi xalqaro

TRANSFORMATIV TA'LIMNING METODOLOGIK ASOSLARI: TANQIDIY PEDAGOGIKA, REFLEKSIV YONDASHUV VA SOTSIOKONSTRUKTIVIZM INTEGRATSIYASI

Safarova Nigora Nasilloevna,

Buxoro davlat pedagogika institutining ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor, p.f.f.d (PhD), dotsent

safarovanigora2211@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada transformativ ta'limning metodologik asoslari tanqidiy pedagogika, refleksiv yondashuv va sotsiokonstruktivizm nuqtayi nazaridan tahlil qilinadi. Transformativ ta'limning zamonaviy pedagogik paradigmadagi o'rni, uning shaxsiy va kasbiy rivojlanishga ta'siri yoritiladi. Tadqiqotda transformativ o'rganishning nazariy asoslari, tanqidiy fikrlash, refleksiya va hamkorlikdagi bilim olish jarayonlarining o'zaro bog'liqligi ochib beriladi. Shuningdek, mazkur yondashuvlarning integratsiyasi ta'lim samaradorligini oshirish, talabalarning mustaqil fikrlashi va innovatsion kompetensiyalarini rivojlantirishning muhim omili sifatida asoslanadi.

Kalit so'zlar: transformativ ta'lim, tanqidiy pedagogika, refleksiya, refleksiv yondashuv, sotsiokonstruktivizm, tanqidiy fikrlash, oliy ta'lim, pedagogik paradigma, hamkorlikdagi o'qitish, metodologiya.

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ТРАНСФОРМАТИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ: ИНТЕГРАЦИЯ КРИТИЧЕСКОЙ ПЕДАГОГИКИ, РЕФЛЕКСИВНОГО ПОДХОДА И СОЦИОКОНСТРУКТИВИЗМА

Сафарова Нигора Насиллоевна,

Проректор по научной работе и инновациям Бухарского государственного педагогического института, PhD по педагогическим наукам, доцент.

safarovanigora2211@gmail.com

Аннотация. В данной статье анализируются методологические основы трансформативного образования с точки зрения критической педагогики, рефлексивного подхода и социоконструктивизма. Освещается место трансформативного образования в современной педагогической парадигме, его влияние на личностное и профессиональное развитие. В исследовании раскрываются теоретические основы трансформативного обучения, взаимосвязь процессов критического мышления, рефлексии и совместного обучения. Также обосновывается, что интеграция данных подходов является важным фактором повышения эффективности образования, развития самостоятельного мышления и инновационных компетенций студентов.

Ключевые слова: трансформативное образование, критическая педагогика, рефлексия, рефлексивный подход, социоконструктивизм, критическое мышление, высшее образование, педагогическая парадигма, совместное обучение, методология.

METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF TRANSFORMATIVE EDUCATION: INTEGRATION OF CRITICAL PEDAGOGY, REFLECTIVE APPROACH, AND SOCIOCONSTRUCTIVISM

Safarova Nigora Nasilloevna,

Vice-Rector for Scientific Affairs and Innovations, Bukhara State Pedagogical Institute, PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor

safarovanigora2211@gmail.com

Abstract. This article analyzes the methodological foundations of transformative education from the perspectives of critical pedagogy, reflexive approach, and socioconstructivism. It highlights the place of transformative education in the modern pedagogical paradigm and its impact on personal and professional development. The study reveals the theoretical foundations of transformative learning, the interconnection between critical thinking, reflection, and collaborative learning processes. It is also substantiated that the integration of these approaches is an important factor in increasing the effectiveness of education and developing students' independent thinking and innovative competencies.

Keywords: transformative education, critical pedagogy, reflection, reflexive approach, socio-constructivism, critical thinking, higher education, pedagogical paradigm, collaborative learning, methodology.

Kirish. Globallashtirish, raqamli transformatsiya va bilimlar iqtisodiyoti sharoitida ta’lim tizimiga qo‘yilayotgan talablar tubdan o‘zgarib bormoqda. Endilikda ta’limning asosiy vazifasi faqat ma’lum hajmdagi bilimlarni o‘zlashtirish bilan cheklanmay, balki shaxsning dunyoqarashi, qadriyatlari va fikrlash usullarini rivojlantirishga qaratilmoqda. Shu sababli zamonaviy pedagogikada transformativ ta’lim konsepsiyasiga bo‘lgan qiziqish ortib bormoqda.

Transformativ ta’lim shaxsning mavjud bilim va tajribalarini tanqidiy qayta ko‘rib chiqishi, yangi ma’nolar yaratishi hamda o‘zining ijtimoiy va kasbiy faoliyatiga yangicha yondashuvni shakllantirish jarayonini anglatadi. Mazkur konsepsiya ta’lim oluvchini passiv bilim qabul qiluvchidan faol bilim yaratuvchi subyektga aylantirishga xizmat qiladi.

Bugungi kunda transformativ ta’lim nazariyasining metodologik asoslarini aniqlash pedagogika fanining dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, tanqidiy pedagogika, refleksiv yondashuv va sotsiokonstruktivizm transformativ ta’limning nazariy va amaliy poydevorini tashkil etadi.

Tadqiqotning maqsadi transformativ ta’limning metodologik asoslarini tahlil qilish hamda tanqidiy pedagogika, refleksiv yondashuv va sotsiokonstruktivizmning integrativ imkoniyatlarini aniqlashdan iborat.

Tadqiqot vazifalari:

- ✓ transformativ ta’limning pedagogik mohiyatini yoritish;
- ✓ tanqidiy pedagogikaning transformativ o‘rganishdagi o‘rnini aniqlash;
- ✓ refleksiv yondashuvning transformativ rivojlanishdagi rolini asoslash;
- ✓ sotsiokonstruktivizmning nazariy imkoniyatlarini tahlil qilish;
- ✓ mazkur yondashuvlarning integrativ modelini ishlab chiqish.

Tadqiqot metodologiyasi. Tadqiqotda nazariy-pedagogik tahlil, qiyosiy tahlil, ilmiy manbalarni umumlashtirish, tizimli yondashuv va konseptual modellashtirish metodlaridan foydalanildi. Tahlil uchun transformativ ta’lim nazariyasiga oid xorijiy va mahalliy ilmiy adabiyotlar o‘rganildi. Xususan, transformativ ta’lim nazariyasining rivojlanish bosqichlari, uning pedagogik va psixologik asoslari tahlil qilindi. Metodologik jihatdan tadqiqot konstruktivistik paradigma va shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim tamoyillariga tayangan holda olib borildi.

Transformativ ta’limning shakllanish tarixi. Transformativ ta’lim nazariyasi 1970-yillarda Jack Mezirow tomonidan ishlab chiqilgan bo‘lib, dastlab kattalar ta’limi sohasida qo‘llanilgan. Olimning tadqiqotlari shuni ko‘rsatdiki, insonlarning dunyoqarashi muhim hayotiy tajribalar ta’sirida o‘zgarishi mumkin.

Keyinchalik transformativ ta’lim nazariyasi quyidagi yo‘nalishlar asosida rivojlandi:

- ✓ Psixologik yondashuv;
- ✓ Konstruktivistik yondashuv;
- ✓ Tanqidiy-emansipator yondashuv;
- ✓ Ijtimoiy-transformativ yondashuv;
- ✓ Holistik yondashuv.

Bugungi kunda transformativ ta’lim oliy ta’lim, uzluksiz ta’lim va kasbiy rivojlanish tizimlarida keng qo‘llanilmoqda [1].

Transformativ ta’limning nazariy asoslari. Transformativ ta’lim nazariyasi XX asrning ikkinchi yarmida shakllanib, kattalar ta’limi sohasida keng rivojlandi. Ushbu nazariyaning asosiy g‘oyasi insonning mavjud qarashlari va tajribalarini tanqidiy tahlil qilish orqali yangi ma’no tizimlarini shakllantirishdan iborat.

Transformativ ta’lim jarayoni odatda quyidagi bosqichlarni o‘z ichiga oladi:

1. Muammoli vaziyat bilan to‘qnashish.
2. Mavjud qarashlarning yetarli emasligini anglash.
3. Tanqidiy refleksiya.
4. Muqobil qarashlarni izlash.
5. Yangi bilimlarni o‘zlashtirish.
6. Yangi tajribani amaliyotga tatbiq etish.

Mazkur bosqichlar natijasida shaxsning bilimlari, qadriyatlari va faoliyat strategiyalari yangilanadi.

Transformativ ta’limning muhim jihati shundaki, u faqat bilim hajmining ortishini emas, balki shaxsning fikrlash usulidagi sifat o‘zgarishlarini ham nazarda tutadi.

Transformativ ta’limning asosiy tamoyillari. Transformativ ta’lim quyidagi tamoyillarga asoslanadi:

Tanqidiy fikrlash. Talaba har qanday axborotni tahlil qilish, dalillarni tekshirish va mustaqil xulosa chiqarishga o’rganadi.

Tajribaga asoslangan o’rganish. Shaxsning oldingi tajribasi yangi bilimlarni o’zlashtirish uchun muhim resurs hisoblanadi.

Dialog va muloqot. Bilimlar hamkorlik va fikr almashish orqali shakllanadi.

Refleksiya. O’z faoliyati va qarashlarini baholash transformatsiyaning muhim omilidir.

Faollik. Talaba ta’lim jarayonining faol ishtirokchisiga aylanadi.

Tanqidiy pedagogika transformativ ta’limning metodologik asosi sifatida. Tanqidiy pedagogika zamonaviy pedagogik nazariyalarning eng ta’sirchan yo’nalishlaridan biri hisoblanadi. Ushbu yondashuv ta’limni shaxsni ozod qilish, uning ijtimoiy faolligini oshirish va tanqidiy ongini rivojlantirish vositasi sifatida talqin qiladi.

Tanqidiy pedagogikaning asosiy tamoyillari:

- ✓ dialogik o’qitish;
- ✓ teng huquqli muloqot;
- ✓ ijtimoiy adolat;
- ✓ tanqidiy tafakkur;
- ✓ refleksiv o’rganish.

Transformativ ta’lim nuqtayi nazaridan tanqidiy pedagogika ta’lim oluvchilarning mavjud stereotiplarini qayta ko’rib chiqishga yordam beradi. Bu esa dunyoqarash transformatsiyasining asosiy omili hisoblanadi. Tanqidiy pedagogikada o’qituvchi bilim manbai emas, balki o’quv faoliyatining tashkilotchisi va fasilitatori sifatida namoyon bo’ladi [2].

Refleksiv yondashuvning transformativ ta’limdagi o’rni. Refleksiya transformativ o’rganishning markaziy mexanizmlaridan biridir. Refleksiv yondashuv shaxsning o’z faoliyati, tajribasi va qarashlarini tahlil qilishi orqali yangi bilimlarni shakllantirishiga asoslanadi.

Pedagogik adabiyotlarda refleksiya quyidagi turlarga ajratiladi:

- ✓ shaxsiy refleksiya;
- ✓ kasbiy refleksiya;
- ✓ kritik refleksiya;
- ✓ ijtimoiy refleksiya.

Transformativ ta’lim uchun ayniqsa kritik refleksiya muhim ahamiyatga ega. Chunki aynan shu jarayon orqali inson o’z qarashlarining shakllanish sabablarini anglaydi va zarur bo’lsa, ularni o’zgartiradi.

Refleksiya talabalarning:

- ✓ mustaqil fikrlashini;
- ✓ muammoli vaziyatlarni hal qilish ko’nikmalarini;
- ✓ o’z-o’zini baholash kompetensiyalarini;
- ✓ kasbiy rivojlanish strategiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Transformativ ta’lim va refleksiv kompetensiya. Pedagogik tadqiqotlarda refleksiv kompetensiya kasbiy rivojlanishning muhim omili sifatida qaraladi.

Refleksiv kompetensiya quyidagi tarkibiy qismlardan iborat:

- ✓ o’z-o’zini tahlil qilish;
- ✓ o’z-o’zini baholash;
- ✓ o’z-o’zini boshqarish;
- ✓ kasbiy rivojlanishni rejalashtirish.

Transformativ ta’lim refleksiv kompetensiyani rivojlantirish uchun qulay pedagogik muhit yaratadi [3].

Sotsiokonstruktivizm va bilimlarning ijtimoiy konstruksiyasi. Sotsiokonstruktivizm ta’lim jarayonini bilimlarning ijtimoiy qurilishi sifatida talqin qiladi. Ushbu nazariyaga ko’ra bilimlar inson ongida mustaqil shakllanmaydi, balki ijtimoiy muloqot va hamkorlik natijasida vujudga keladi.

Sotsiokonstruktivistik yondashuvning asosiy tamoyillari:

- ✓ hamkorlikda o’rganish;
- ✓ muloqotga asoslangan ta’lim;

- ✓ tajriba almashish;
- ✓ faol bilim qurish;
- ✓ ijtimoiy muhitning rivojlantiruvchi roli.

Transformativ ta’limda talabalar o’rtasidagi munozaralar, debatlar, loyiha faoliyati va guruhli ishlar muhim metodik vosita sifatida namoyon bo’ladi. Hamkorlikdagi ta’lim jarayonlari yangi g’oyalar va ma’nolar shakllanishiga imkon yaratadi.

Transformativ ta’lim va kompetensiyaviy yondashuv. Zamonaviy oliy ta’limda kompetensiyaviy yondashuv ustuvor hisoblanadi. Transformativ ta’lim ushbu yondashuvni quyidagi kompetensiyalar orqali boyitadi:

Kompetensiya	Transformativ ta’limdagi roli
Tanqidiy fikrlash	Muammolarni tahlil qilish
Kommunikativ kompetensiya	Muloqot va hamkorlik
Refleksiv kompetensiya	O‘z faoliyatini baholash
Ijtimoiy kompetensiya	Jamoadagi ishlash
Innovatsion kompetensiya	Yangi g’oyalar yaratish

Bu kompetensiyalar bo’lajak pedagoglarning kasbiy faoliyatida alohida ahamiyat kasb etadi.

Transformativ ta’limning pedagogik mexanizmlari. Transformativ ta’limning amaliyotga tatbiq etilishi quyidagi mexanizmlar orqali amalga oshiriladi:

Muammoli vaziyat yaratish. Talaba odatiy qarashlariga zid bo’lgan vaziyat bilan to’qnashadi.

Tanqidiy tahlil. Mavjud bilim va qarashlar qayta ko’rib chiqiladi.

Refleksiya. Yangi tajriba va bilimlar anglanadi.

Hamkorlikdagi o’rganish. Talabalar o’zaro fikr almashadilar.

Transformatsiya. Yangi qarashlar va bilimlar shakllanadi.

Metodologik yondashuvlar integratsiyasining pedagogik modeli. Transformativ ta’limning samaradorligi mazkur uch yondashuvning integratsiyasiga bog’liq. Integratsiyalashgan model quyidagi tarkibiy qismlardan iborat:

Kognitiv component. Bilimlarni tanqidiy tahlil qilish va qayta qurish.

Refleksiv component. Tajriba va faoliyat natijalarini baholash.

Kommunikativ component. Hamkorlik va muloqot asosida bilim yaratish.

Aksiologik component. Qadriyatlar va dunyoqarashning rivojlanishi.

Faoliyat komponenti. Yangi bilimlarni amaliyotda qo’llash.

Mazkur komponentlarning uyg’unligi transformativ ta’limning yaxlit metodologik modelini hosil qiladi [4].

Oliy ta’limda transformativ ta’limni joriy etish modeli (mualliflik modeli):

Ushbu modelni “Transformativ ta’limning integrativ pedagogik modeli” deb nomlash mumkin.

Xorijiy tajriba tahlili. Quyidagi mamlakatlar tajribasini alohida bo’lim sifatida kiritish mumkin:

Finlandiya

- Talabaga yo‘naltirilgan ta’lim.
- Refleksiv portfoliolardan foydalanish.
- Hamkorlikdagi o‘rganish.

Kanada

- Transformativ o‘rganish bo‘yicha maxsus kurslar.
- Muammoli ta’lim metodlari.

Avstraliya

- Kritik refleksiya asosida kasbiy tayyorgarlik.
- Pedagogik amaliyotda refleksiv kundaliklar.

Natijalar va muhokama. Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, transformativ ta’lim samaradorligi tanqidiy fikrlash, refleksiya va hamkorlikdagi o‘rganishning birgalikda tashkil etilishiga bog‘liq.

Oliy ta’lim muassasalarida quyidagi metodlar ayniqsa samarali hisoblanadi:

- ✓ Case study;
- ✓ Problem-based learning;
- ✓ Debate;
- ✓ Reflective journal;
- ✓ Project-based learning;
- ✓ Collaborative learning.

Mazkur metodlar talabalarning nafaqat bilimlarini, balki ularning kasbiy va shaxsiy kompetensiyalarini ham rivojlantiradi. Tadqiqot natijalari transformativ ta’limni tashkil etishda integrativ metodologik modeldan foydalanish zarurligini ko‘rsatadi [5].

Transformativ ta’limning afzalliklari va cheklovlari.

Afzalliklari

- ✓ Mustaqil fikrlashni rivojlantiradi;
- ✓ Talabalarni faol o‘rganishga undaydi;
- ✓ Innovatsion kompetensiyalarni shakllantiradi;
- ✓ Kasbiy rivojlanishni qo‘llab-quvvatlaydi;
- ✓ Ijtimoiy mas’uliyatni oshiradi.

Cheklovlari

- ✓ Ko‘p vaqt talab qiladi;
- ✓ O‘qituvchidan yuqori pedagogik mahorat talab etadi;
- ✓ Talabalar refleksiv faoliyatga doimo tayyor bo‘lmasligi mumkin;
- ✓ Baholash mezonlarini ishlab chiqish murakkab.

Transformativ ta’limning metodologik asoslari sifatida tanqidiy pedagogika, refleksiv yondashuv va sotsiokonstruktivizmning integratsiyalashgan modeli ishlab chiqildi hamda uning bo‘lajak pedagoglarning refleksiv va tanqidiy kompetensiyalarini rivojlantirishdagi imkoniyatlari asoslandi [6].

Xulosa. Transformativ ta’lim zamonaviy pedagogikaning muhim rivojlanish yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Tadqiqot natijalari tanqidiy pedagogika, refleksiv yondashuv va sotsiokonstruktivizm transformativ ta’limning asosiy metodologik tayanchlari ekanligini tasdiqladi.

Tanqidiy pedagogika shaxsning tanqidiy ongini rivojlantirsa, refleksiv yondashuv o‘z tajribasini qayta tahlil qilish imkonini yaratadi. Sotsiokonstruktivizm esa bilimlarning ijtimoiy hamkorlik asosida shakllanishini ta’minlaydi.

Mazkur yondashuvlarning integratsiyasi ta’lim oluvchilarning mustaqil fikrlashi, refleksiv kompetensiyasi, ijodkorligi va innovatsion faoliyatini rivojlantirishning muhim omili hisoblanadi. Shu bois oliy ta’lim tizimida transformativ ta’limga asoslangan pedagogik texnologiyalarni keng joriy etish maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Jack Mezirow. *Transformative Dimensions of Adult Learning*. San Francisco: Jossey-Bass, 1991.
2. Safarova N.N. Transformativ ta’lim texnologiyalarining nazariy asoslari va ularning kompetentlik yondashuvi bilan bog‘liqligi. // SCIENCEPROBLEMS.UZ-Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari. ISSN 2181-1342 8-son (5-jild) 286-293 bet.
3. Stephen Brookfield. *Becoming a Critically Reflective Teacher*. Jossey-Bass, 2017.
4. Patricia Cranton. *Understanding and Promoting Transformative Learning*. Stylus Publishing, 2016.

5. Knud Illeris. *Transformative Learning and Identity*. Routledge, 2014.
6. Sharan B. Merriam., Laura L. Bierema. *Adult Learning: Linking Theory and Practice*. Jossey-Bass, 2014.

Ikramova Aziza Aminovna , Sun'iy intellekt asosidagi adaptiv o'rganish tizimlari orqali talabalarining individual ta'lim trayektoriyasini loyihalash	136
Jumaniyozova Shahnoza Rajabboy qizi , Alohida ehtiyojmand bolalar bilan ishlashning psixologik xususiyatlari	142
Jumayeva Azizabonu Mo`min qizi , Pragmatik yondashuv orqali talabalarni refleksiv kompetensiyalarini takomillashtirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	147
Jumayeva Habiba G'aforovna , Ta'lim jarayonida geymifikatsion texnologiyalar vositasida talabalarining o'z-o'zini baholash kompetensiyasini rivojlantirish	156
Hakimova Nargiza Supxonovna, Kattayeva Mehrangiz Nabiyevena , Boshlang'ich sinf o'quvchilarini kreativ fikrlashga yo'naltirilgan innovatsion texnologiyalar	162
Nadirxanovna Nozima Alisherovna , Yozma madaniyatlararo muloqotni o'rgatishda talabalarining sotsiologiyistik qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi	167
Очиллов Фарход Эгамбердиевич , Трансформация семейных традиций и их влияние на патриотическое воспитание молодого поколения в Узбекистане	171
Qurbonova Nafisa Saidjonovna , Differensiyal ta'lim va uning pedagogik ahamiyati	178
Qo'ldoshev Mehriddin Avezmurodovich , Ahmad Donish ma'rifatparvarlik g'oyalari asosida yoshlarda ma'naviy-axloqiy kamolotni shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari	182
G.V. Izbullayeva, Baxodirova Xalimabonu Baxodirovna , Bo'lajak o'qituvchilarning media-kommunikativ kompetentligini rivojlantirish metodikasi	187
Qo'chqorov Nodir Bozorovich , Talabalarda iqtisodiy savodxonlik madaniyatini shakllantirishning innovatsion va intensiv ko'rinishlari	192
Sadullayeva Zarnigor To'liqinjonovna , Talabalarining o'z-o'zini tarbiyalash darajasini diagnostika qilish va monitoring tizimi	197
Safarova Nigora Nasillovna , Transformativ ta'limning metodologik asoslari: Tanqidiy pedagogika, refleksiv yondashuv va sotsiokonstruktivizm integratsiyasi	204
Teshayeva Dilnoza Chori qizi , Talabalarda ekologik mas'uliyat rivojlanishining pedagogik-psixologik omillari	210
D.I. Normatova , Ingliz tili o'qituvchilarini kreativ yondashuv asosida maxsus kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyalari	217
Jumayeva Habiba G'aforovna , Ta'lim jarayonida geymifikatsion yondashuv orqali talabalarining evristik-kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari	222
Raximbayeva Gulyora Ulug'bekovna , Talabalarda media madaniyat va ijtimoiy identifikatsiya o'rtasidagi bog'liqlik	228
Hamdamova Nigora Olimovna , Pedagogical approaches and methods in understanding semantic content	234
Yaxyayeva Shoiraxon Toxirboyevna , Milliy kontent vositasida bolada tahliliy fikrlashni shakllantirish metodikasi	240
Filologiya fanlari	
Зиядуллаева Гульчехра Фатилло Кызы , Семантические синонимы глагола "Пить чай" И их стилистические особенности	245
Choriyeva Mehriniso Qiyomiddinovna , XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Buxoro adabiy muhiti va Abdurahmon Tamkin Buxoriyning adabiy merosi	250
Axmedova Dildora Bahodirovna, Jo'rayeva Mohigul Baxtiyor qizi , O'quvchilarning nutqiy etiket kompetensiyasini rivojlantirish masalalari	255
Ahatova Durdona Davron qizi , Omon Muxtor hikoyalaridagi badiiy zamon va inson tasvirining o'ziga xosliklari	260
Baxtiyorova Durdona Ixtiyor qizi , "Korpus texnologiyalari va sun'iy intellekt integratsiyasi asosida ingliz tilida og'zaki nutq hamda o'qib tushunish ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish"	264
Nosirova Dilfuza Mustafoyevna , Masallarning kelib chiqishi va rivojlanish bosqichlari	271
Nosirova Nodirabegim Nodirovna , Til o'rganish jarayonida sun'iy intellektning integratsiyasi: Lingvistik kompetensiyani shakllantirish, o'quv jarayonini shaxsiylashtirish va ta'lim samaradorligini oshirish imkoniyatlari	275
To'raboyeva Muqaddas, Pirimova Madina Ramazonovna , Ona tili o'qitish metodikasining zamonaviy konsepsiyasi: Taqiqotlar va yondashuvlar (alijon hamroyevning ilmiy maktabi misolida)	279
Ijtimoiy fanlar	

Hamroyev Saidjon Sanoyevich, Abdullayeva Yulduz Nabiyeвна , Jamiyatda xotin-qizlar huquqlarini himoya qilishning xalqaro-huquqiy standartlari	284
Erkinov Ozodbek Aminovich , Huquqiy va ijtimoiy davlatning nazariy asoslari hamda uning zamonaviy rivojlanish tendensiyalari	289
Hayitmurodov Musulmon Sunnat o'g'li , Huquqiy ong va madaniyat – qonun ustuvorligining poydevori	295
Yo'ldosheva Odinaxon Dilmurodjon qizi , O'zbekistonda mehnat huquqining buzilishi: Holat va istiqbol	299
Temirova Asila Sodiqovna , Zamonaviy fan taraqqiyotida huquq ta'limini rivojlantirish tendensiyalari	302
Ergashova Nargiza, Jamolova Tamara Normatovna , Amir Temur – buyuk sarkarda va davlat arbobi	307
Sulaymonbekov Suhaylbek Sobirbek o'g'li , Professional ta'lim oluvchilarning huquqiy kompetensiyalarini shakllantirishda huquqiy targ'ibotni tashkil etishning pedagogik mexanizmlari (iiv buxoro akademik litseyi misolida)	311
Hikmatov Sunnatillo Hafiz o'g'li , Yoshlarda media immunitetni shakllantirishning nazariy va ilmiy asoslari	318
Каримов Джамшид Тулкин Угли , Идеи гуманизма и нравственности в наследии Абдурахмона Джами	322
O'rinov O'tkirbek Nodir o'g'li , Ma'naviy-ma'rifiy ishlarning samaradorligini baholashda innovatsion mezonlar va indikatorlar	326

Aniq va tabiiy fanlar

To'xtayeva Ferangis Furqat qizi , Muhandislik grafikasi fanida elektron o'quv qo'llanma yaratishda 3d geogebra dan foydalanish	330
Choriyeva Nilufar Akram qizi , Fizik tafakkurni rivojlantirishda multimedia vositalaridan foydalanish usullari	334
Dilnoza Irkinovna Dadaboeva , Kelajak muhandislar uchun cad va 3d vizualizatsiyalaridan foydalangan professional grafik tayyorlashning innovatsion usulini ishlab chiqish va tajribada sinab ko'rish	340
Hasanov Behzod Normurot o'g'li, Hamroyeva Dilnoza Tohir qizi , Informatika ta'limida multimedia vositalaridan foydalanish bo'yicha xorijiy va milliy pedagogik tajribalar tahlil	349
Jo'rayev Ihom Is'hoqovich , Mobil texnologiyalar tarixi, rivojlanishi va istiqbollari	354
Rakhmat Sindarov , Research of the methodology for the development and implementation of a teaching and methodological complex for graphic training	360
To'xtayeva Ferangis Furqat qizi , Elektron o'quv qo'llanmalar yaratishda Fliktop platformasidan foydalanishning metodik asoslari	366
Ergashov Mansur Yarashovich, Raxmatilloeva Shahzoda Hikmat qizi , “Azotning kislorodli birikmalari” mavzusini o'qitishda eksperimental yondashuv asosida o'quvchilarning kreativ kompetensiyasini shakllantirish	370